

PER MINUUT GAAT ER 140.872 EURO NAAR KERNWAPENS!

EDITO

Het vierde jaarlijkse rapport van de Internationale Campagne voor de Afschaffing van Nucleaire Wapens (ICAN) onthult dat de negen kernwapenstaten in de wereld in 2022 samen 82,9 miljard dollar aan het onderhoud, de modernisering en de uitbreiding van hun nucleaire arsenaal spendeerden.

Daar komt neer op 157.664 dollar (140.872 euro) per minuut! In vergelijking met 2021 gaat het om een verhoging van 2,5 miljard dollar (of bijna 5000 dollar meer per minuut) en het is het derde jaar op rij dat het totaalbedrag uitgegeven aan de wereldwijde kernwapenarsenaal stijgt.

De Verenigde Staten gaf meer uit dan alle andere kernwapenstaten samen: 43,7 miljard dollar. Rusland, die andere grote kernmacht in de wereld, spendeerde 9,6 miljard dollar aan kernwapens, of 22% van het nucleaire budget van de VS, en China 11,7 dollar, of iets meer dan een kwart van het VS-budget.

De kernwapenproducenten wrijven zich in de handen bij de bereidheid van de nucleaire leiders om hun arsenaal te moderniseren en uit te breiden. In 2022 kreeg de private kernwapenindustrie minstens 15,9 miljard dollar aan nieuwe contracten toegewezen. De bedrijven die deze contracten binnenhalen, lobbyen daarvoor volop bij de betrokken regeringen – en dat mag op zich ook wat kosten. In de VS en Frankrijk alleen al investeerden ze in 2022 zeker 113 miljoen dollar in lobby-inspanningen.

Ook denktanks profiteerden van deze bedrijfsbelangen. Samen gaven de kernwapenindustrie, de nucleaire bewapende regeringen en de regeringen van nucleaire geallieerde landen in 2022 tussen de 21 tot 36 miljoen dollar uit om de tien meest prominente nucleaire denktanks in kernwapenstaten te financieren.

De evolutie van stijgende nucleaire budgetten vormt een gevaar voor de hele wereld. Zeker in tijden van verhoogde nucleaire dreiging – waarin het nucleaire non-proliferatie- en ontwapeningsregime sterk onder druk staat – zijn deze uitgaven totaal onverantwoord.

Daarnaast zijn het middelen die ingezet hadden kunnen worden om werkelijke menselijke veiligheid te verzekeren. Met de 82,9 miljard dollar die de kernwapenstaten in 2022 spendeerden aan hun arsenaal, kon 37% van de kosten gedekt worden voor de aanpassing aan de klimaatverandering in ontwikkelingslanden, of konden 16 miljoen huizen voorzien worden van zonne-energie. Met de 157.664 dollar per minuut die kernwapenstaten in 2022 uitgaven aan hun arsenaal, konden 3900 COVID-vaccins bekostigd worden of 20 sociale wooneenheden in de VS.

De internationale gemeenschap ijvert al lang voor een algehele nucleaire ontwapening ten voordele van sociaal-economische en ecologische maatregelen, maar daar hebben de kernwapenstaten duidelijk geen oren naar. Er zijn vandaag nog altijd zo'n 12.500 kernwapens in de wereld, waarvan de overgrote meerderheid in handen van de VS en Rusland. Een kleine 2000 daarvan staan op 'high alert', d.w.z. dat ze binnen enkele ogenblikken afgevuurd kunnen worden.

Enkele jaren geleden werd eindelijk een normatief internationaal mechanisme in het leven geroepen dat mondiale nucleaire ontwapening moet helpen verwezenlijken. Op 22 januari 2021 trad het VN-Verdrag inzake het Verbod op Kernwapens (TPNW) in werking, waardoor deze massavernietigingswapens nu illegaal zijn onder het internationaal recht. Ondertussen zijn 68 landen partij bij het TPNW – het multilaterale antwoord op het onverantwoorde gedrag van alle kernwapenstaten om vast te houden aan en geld te blijven pompen in hun nucleaire arsenaal.

België moet dringend zijn verantwoordelijkheid nemen en een proactieve rol gaan spelen in het nucleaire ontwapeningsregime door zich aan te sluiten bij het TPNW. Daarnaast moet het de VS-kernwapens op Belgische bodem terug naar afzender sturen. Om deze eisen kracht bij te zetten vragen we aan iedereen om in de week van 21 september – de Internationale Dag van de Vrede – de vredesvlag aan ramen deuren en balkons te hangen (vredesvlaggen kunnen besteld worden via olga@vrede.be).

HANG DE VREDESVLAG UIT!
De Vredetelex is het driemaandelijkse bewegingsblad voor leden van vzw Vrede. Hiermee houden we u op de hoogte van interessante activiteiten, campagnes en standpunten van de vredesbeweging. Nog geen lid? Surf naar www.vrede.be/lid

VEILIGHEID IN DE WERELD VERGT NIET-MILITAIRE OPLOSSINGEN!

De NAVO is al meer dan 70 jaar een militair bondgenootschap dat naar eigen zeggen de veiligheid van zijn leden waarborgt, maar het is totaal ongeschikt om de grootste veiligheidsuitdaging ter wereld aan te gaan: de ineenstorting van het klimaat. De alliantie is een sprekend voorbeeld van het gezegde: "Als je alleen een hamer hebt, lijkt alles op een spijker".

De toekomst van de NAVO ziet er vandaag veel rooskleuriger uit dan een aantal jaren geleden en dat heeft alles te maken met de oorlog in Oekraïne. De Russische inval heeft het bondgenootschap op alle vlakken een ferme boost gegeven. Niet alleen treden Finland en Zweden toe, ook de militaire budgetten van de lidstaten worden aanzienlijk opgedreven, en er worden volop nieuwe wapens geproduceerd en ontwikkeld. De wapenverkoop wordt rechtstreeks gestimuleerd door de oorlog in Oekraïne – zes NAVO-landen staan in de top tien van grootste wapenexporteurs ter wereld.

Na de verschillende mislukte NAVO-oorlogen in Afghanistan, Irak en Libië, die aanhoudende menselijke rampen in hun kielzog achterlieten, concentreert de alliantie zich nu volop op het ondersteunen van de Oekraïense militaire strijd tegen Rusland. De NAVO let er tegelijk op om niet te veel verstrikt te geraken. Lidmaatschap van Kiev is bijvoorbeeld zeker geen prioriteit. Volgens Artikel 5 van het NAVO-handvest wordt een aanval tegen één van de lidstaten beschouwd als een aanval tegen de hele alliantie. Bij Oekraïens lidmaatschap zou dat betekenen dat de NAVO rechtstreeks ten oorlog moet trekken tegen Rusland.

Terwijl de NAVO-landen blijven volhardend in de strategie van de totale militaire overwinning, wordt de oorlog in Oekraïne in het grootste deel van de wereld beschouwd als een enorme afleiding van veel belangrijker uitdagingen. Er is in het mondiale Zuiden weinig steun voor Rusland, maar er is al zeker geen steun voor de NAVO.

De verwoestende effecten van de westerse post-9/11 oorlogen, met hun mislukkingen en het enorm verlies aan mensenlevens, galmen nog te veel na doorheen het Midden-Oosten en West-Azië, om nog te zwijgen over de koloniale ervaringen in deze regio's en Afrika.

De regeringen van de meeste niet-NAVO-landen vinden het noodzakelijk om de bloederige oorlog in Oekraïne zo snel mogelijk te beëindigen via internationale diplomatieke inspanningen, een staakt-het-vuren en onderhandelingen. Onderliggend heerst de steeds meer overheersende opvatting dat de wereldwijde ineenstorting van het klimaat en de vele gevolgen van deze ontwikkelende catastrofe een veel dringender veiligheidsuitdaging vormen, die net internationale samenwerking vereist.

Toch stond de voorbije NAVO-top in Vilnius (11 & 12 juli) nagenoeg volledig in het teken van het conflict in Oekraïne. Ironisch genoeg kreeg een gordel van Europese landen – van Spanje tot Turkije – op dat moment te maken met extreme temperatuurstijgingen ten gevolge van de intrede van de Cerberus-hittegolf. Italië, Frankrijk, Spanje, Kroatië, Griekenland en Turkije kampten allemaal met temperaturen van meer dan 40°C. In sommige regio's bereikte het kwik 48°C.

De recente hittegolf in de VS en Mexico, de bosbranden in het oosten van Canada, het Cerberus-weer in Zuid-Europa en de zware overstromingen in India zijn allemaal vroege waarschuwingen voor de veel grotere problemen die zullen ontstaan zonder onmiddellijke en radicale afname van de mondiale CO2-uitstoot.

Deze waarschuwingen zouden moeten leiden tot een levensnoodzakelijke verandering in onze prioriteiten. Miljarden uitgeven aan legers en oorlogen mag dan wel winstgevend zijn, maar schiet zijn doel volledig voorbij als het gaat om de grootste veiligheidsuitdaging ter wereld.

KORT

78e HIROSHIMA-NAGASAKI HERDENKING

Op zondag 6 augustus herdenkt het Vredesoverleg Gent de nucleaire aanval op Hiroshima en Nagasaki. Deze Japanse steden werden op het einde van de Tweede Wereldoorlog volledig verwoest door twee Amerikaanse kernbommen. 78 jaar later is de nucleaire dreiging in de wereld nog nooit zo groot geweest. In het kader van de oorlog in Oekraïne dreigt Rusland met de inzet van kernwapens en herbevestigd de NAVO haar nucleaire status. Alle kernwapenstaten zijn bovendien volop bezig met de modernisering en uitbreiding van hun nucleaire arsenaal. Ook de VS-kernbommen die al sinds 1963 ontplooid liggen op de Belgische luchtmachtbasis van Kleine-Brogel, worden binnenkort vervangen door een nieuwe, meer inzetbare variant.

Gezien de pioniersrol die België speelde bij de totstandkoming van het clustermuniteverbod is deze verklaring ronduit zwak te noemen. Op 19 februari 2006 was België nl. het eerste land ter wereld dat een gedeeltelijk verbod op clustermunite invoerde. Het was de jarenlange druk van NGO's, zoals de 'Clustermunition Coalition' en 'Handicap International', in combinatie met de specifieke inspanningen van een aantal landen binnen de VN, waaronder België, die uiteindelijk geleid hebben tot een internationaal verbod.

President Biden probeert de NAVO-partners te sussen met de bewering dat de clustermunite van de VS zeer performant is, maar een 'propere clusterbom' bestaat niet. Het blijft een arbitrair wapen dat op lange termijn schade kan blijven berokkenen aan burgers, ongeacht het precieze percentage onontplofte submunite. De inzet ervan komt neer op een oorlogsmisdad. Een groot deel van Oekraïne is al zwaar vervuild door allerlei andere ontplofte en onontplofte explosieven, waaronder antipersoonsmijnen. Clustermunite zal hele zones van het land alleen verder vervuilen met een tapijt van fragmentatiebommetjes.

In plaats van eendelige wapenleveringen aan Kiev, waarbij de grens alsmat verder opschuift naar meer offensieve en meer controversiële wapens – met gevaar op nucleaire escalatie –, moeten dringende alomvattende diplomatieke pistes bewandeld worden om de aanhoudende patstelling aan het front te doorbreken. De schaal van de verwoestingen en de zware tol aan mensenlevens vereisen dit.

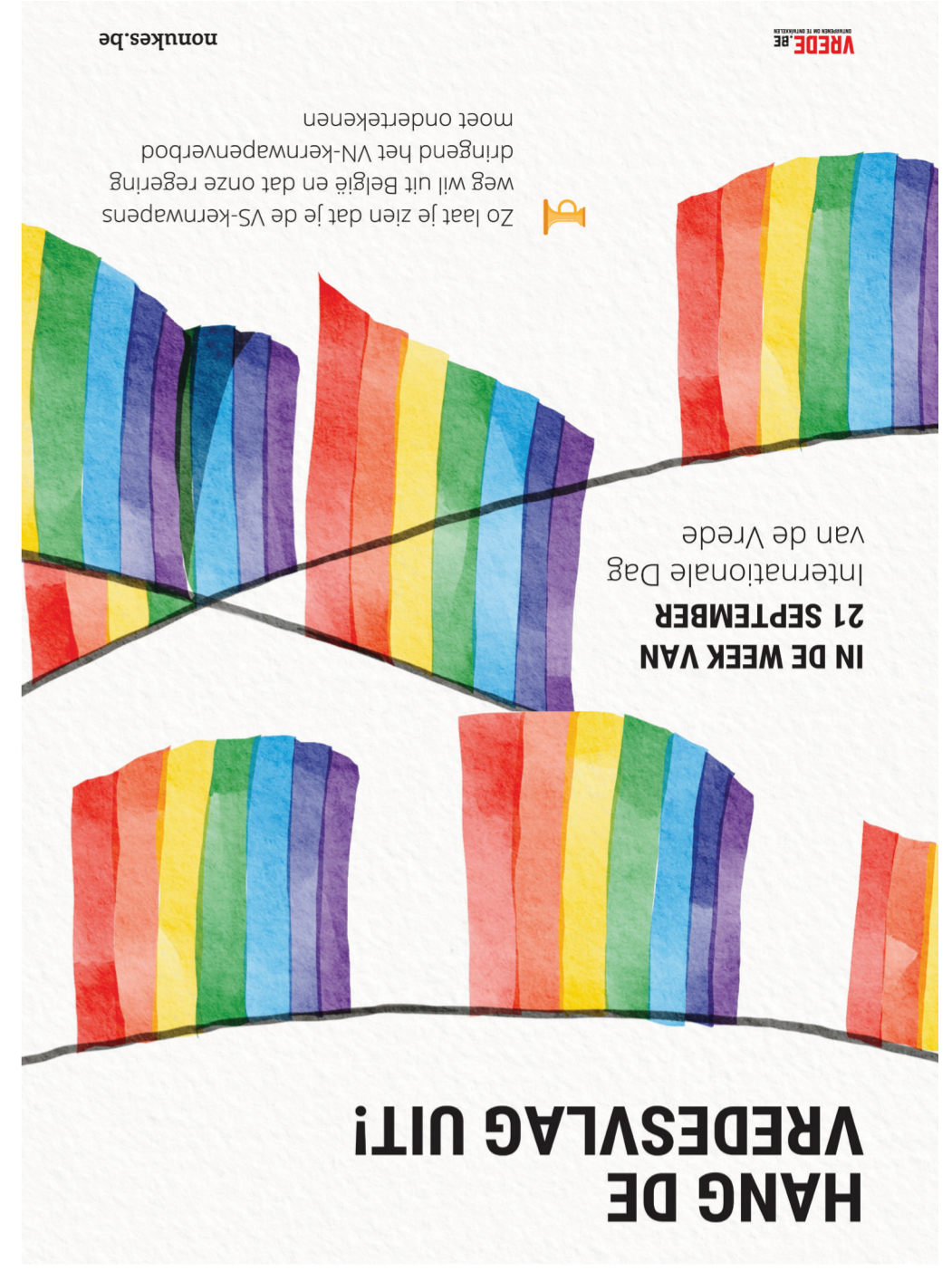
atoomaanvallen te blijven herdenken. Tegelijk willen we onze stem laten horen tegen de aanwezigheid van deze illegale massavernietigingswapens in België en de federale regering aansporen om het Verdrag inzake het Verbod op Kernwapens (TPNW) te ondertekenen.

De herdenking, met muzikale bijdrages van celliste Eline Duerinck en sopraan Anna Pardo Canedo en Kyoko Ishida, begint om 21u in de Sint-Niklaaskerk en verplaatst zich om 22u naar de Korenlei voor de tewaterlatring van kleurrijke lampionnen. Meer info: www.vrede.be

VREDE VZW OP MANIFIESTA 2023

Op 9 en 10 september vindt in Oostende het jaarlijkse Feest van de Solidariteit, Manifesta, plaats – een tweedaagse vol debatten, lezingen, concerten, enz.

Vrede zal aanwezig zijn met een stand. Heb je zin om onze organisatie in de kijker te zetten op Manifesta en kan je deze dagen enkele uren vrijmaken om onze stand te bevolken (in ruil voor een toegangsticket)? Stuur een mailtje naar emmelen@vrede.be

VREDETELEX
Driemaandelijkse tijdschrift van vzw Vrede | juli - juni - sept 2023 | P 409204
Afdruktentekening: Gent 1 | V.U.: Ludo De Brabander - Dok Noord 4F 203 - 9000 Gent
PB-PFPI | B-374/666

KLNDR

MEER INFO WWW.VREDE.BE
OP DE HOOGTE BLIJVEN VAN DE KALENDER? SCHRIJF JE IN OP DE DIGITALE NIEUWSBRIEF VIA VREDE.BE!

04/08-10/08	VREDESKAMP TEGEN KERNWAPENS www.vrede.be - Volkel (Nederland)	ACTIEKAMP
ZA 05/08	HIROSHIMA-NAGASAKI HERDENKING www.vrede.be - Mons	HERDENKING
ZA 05/08	LICHTJES VOOR VREDE www.paxchristi.be - Leuven	HERDENKING
ZO 06/08	78e HIROSHIMA-NAGASAKI HERDENKING www.vrede.be - Gent	EVENEMENT
DO 07/09	MEET THE THINKER: HELEN THOMPSON www.bozar.be - Brussel	LEZING
09/09-10/09	MANIFIESTA 2023 www.manifesta.be - Oostende	FESTIVAL
DO 21/09	INTERNATIONALE DAG VAN DE VREDE: HANG DE VREDESVLAG UIT! www.vrede.be - België	VLAGGENACTIE
DI 26/09	ZUIDCAFE: KLIMAAT KLAP www.deroma.be - Borgerhout	DEBAT
ZA 30/09	20 JAAR MO* www.mo.be - Gent	EVENEMENT
05/10-08/10	RIDE THE TIDE 2023 www.climate-express.be - Vlaanderen	Fietsactie
DO 26/10	DE TIJD DRINGT. BRIEVEN VAN GROOTOUDERS VOOR HET KLIMAAT www.grootoudersvoorhetklimaat.be - Antwerpen	BOEKVOORSTELLING

VREDETELEX 053
Driemaandelijkse tijdschrift van vzw Vrede | Dok Noord 4F 203, 9000 Gent
Editie juli - aug - sept 2023

VREDE.BE